

SÜRDÜRÜLEBİLİR ETKİNLİK YÖNETİMİ & SPOR

Yazar

Eda ADATEPE

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu kitapta yer alan fikirler ve düşünceler yazara ait olup, hiçbir kurum veya kuruluşun görüşünü yansıtmamaktadır. Bu kitap Paylaşılan "Sürdürülebilir Etkinlik Yönetim Sistemi Uygulaması (Kocaeli Büyükşehir Belediye Kağıtspor Örneği)" adlı doktora tezinden üretilmiştir.

ISBN	Sayfa ve Kapak Tasarımı
978-625-8259-16-2	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı	Yayıncı Sertifika No
Sürdürülebilir Etkinlik Yönetimi & Spor	47518
Editör	Baskı ve Cilt
Hakan KOLAYIŞ	Vadi Matbaacılık
ORCID iD: 0000-0001-9448-1463	
Yazar	Bisac Code
Eda ADATEPE	SPO000000
ORCID iD: 0000-0003-1254-9300	
Yayın Koordinatörü	DOI
Yasin DİLMEN	10.37609/akya.2155

Kütüphane Kimlik Kartı

Adatepe, Eda.

Sürdürülebilir Etkinlik Yönetimi & Spor / Eda Adatepe, editör : Hakan Kolayış.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.

194 s. : şekil, tablo ; 160x235 mm.

Kaynakça var.

ISBN 9786258259162

1. Spor—Rekreasyon.

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

“Sürdürülebilirlik”, son 30 yılda özellikle çevre ve ekonomi disiplinlerinde, ülkelerin gelişmişlik düzeylerine bakılmaksızın incelenen bir konu haline gelmiştir. Günümüzün kıt kaynaklarının mevcudiyetinde, ekosistemin zarar gördüğü bir ortamda, iklim değişikliklerini hissettiğimiz ve bunların da yaşamsal faaliyetlerin bir sonucu olan dünyamızda, sürdürülebilirliğin önem kazanması da çok doğal bir durumdur. Spor ve ilişkili olduğu faaliyetleri bu ortamdan ayrı tutmak imkansızdır. Ülkemizde spora ihtiyaç duyan tüm birey ve grupların spor, egzersiz ve antrenman yapabilmeleri için en etkili, verimli ve gerekli birimlerin spor kulüpleri olduğunu biliyoruz. Özellikle yerel yönetimlere de bu alanda büyük yük düşmektedir. Bu çalışmada Kocaeli Büyükşehir Belediye Kağıtspor Kulübü’nün sürdürülebilirlik etkinlik farkındalığının ölçülmesi, mevcut durumunun analizi, değerlendirilmesi, sürdürülebilirlik stratejisi ile Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ışığında, sürdürülebilirlik yol haritasının oluşturulması ve mevcut durumun iyileştirilmesi amaç edinilmiştir.

Doktora eğitimim boyunca değerli bilgi sermayelerini ve deneyimlerini bizlerle paylaşan, iyi ki karşılaşmışım dediğim Prof. Dr. Nevzat Mirzeoğlu’na, Doç. Dr. Ersin Eskiler’e, Dr. Öğr. Üyesi Nuran Kandaz Gelen’e, Dr. Öğr. Üyesi İlayda Gülseren Demir’e ve Dr. Öğr. Üyesi Sevda Çiftçi’ye,

Değerli görüş, bilgi ve tecrübeleriyle bana destek olan, tüm yoğunluklarına rağmen her zaman rahatlıkla ulaşabildiğim, beni tüm samimiyeti ve ilgiyle dinleyen, desteğini her daim hissettiğim saygıdeğer danışmanım Prof. Dr. Hakan Kolayış’a

Doktora tez izleme komitelerinde gösterdikleri ilgiden, tezime tüm aşamalarında yaptıkları katkılardan dolayı, beni teşvik eden, yönlendiren değerli Dr. Öğr. Üyesi İlayda Gülseren Demir’e, Dr. Öğr. Üyesi Sevda Çiftçi’ye ve Dr. Öğr. Üyesi Tuba Canvar Kahveci’ye,

Tezimin başlaması için ilgili izinleri veren kurumlara ve tez çalışmasında gönüllü olarak yer alan tüm öğrencilere, katılımcılara ve KBB Kağıtspor Kulübü ailesinde bize katılan herkese,

Tez savunmam sırasındaki içtenliklerinden dolayı Doç. Dr. Murat KUL Hocam’a

Önsöz

Bana, sıcak bir yuvada çalışma imkanı verdikleri için, Bayburt Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi tüm değerli hocalarına, çalışanlarına, öğrencilerine ve özellikle arkadaşlarıma,

Eğitim hayatımda desteklerini, güvenlerini esirgemeyen, emek ve haklarını ödeyemeyeceğim annem, babam ve kardeşlerime,

Akademik hayata başlamama sebep olan, tüm bu süreç içerisinde bir an bile desteğini esirgemeyen, hoşgörülü, fedakâr eşim Sadık Adatepe'ye, hayattaki en büyük şanslarım kızım Ayşe Dila Adatepe ve oğlum Ömer Musab Adatepe'ye sonsuz teşekkürler... Sevgi ve Saygılarımla...

Bana değer katan “herkes”, iyi ki varsınız...

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

GİRİŞ 1

1.1. Problem Cümlesi.....	2
1.2. Çalışmanın Amacı.....	3
1.3. Çalışmanın Önemi.....	4
1.4. Varsayımlar	5
1.5. Sınırlılıklar	5
1.6. Tanımlar	6

BÖLÜM 2

GENEL BİLGİLER..... 7

2.1. Sürdürülebilirlik ve Sürdürülebilir Kalkınma Kavramları	7
2.2. Sürdürülebilirlik ve Sürdürülebilir Kalkınmanın Kısa Tarihi	10
2.2.1. Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri	15
2.2.2. Birleşmiş Milletler Kalkınma ve Barış Spor Ofisi (Unosdp).....	18
2.2.1.1. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nde Sporun Rolü.....	18
2.3. Sürdürülebilirlik Bileşenleri: Ekonomik-Çevresel- Sosyal	19
2.3.1. Ekonomik Sürdürülebilirlik	20
2.3.2. Çevresel Sürdürülebilirlik	20
2.3.3. Sosyal Sürdürülebilirlik	21
2.4. Spor ve Sürdürülebilirlik	22
2.4.1. Sosyal Sürdürülebilirlik ve Spor	23
2.4.2. Çevresel Sürdürülebilirlik ve Spor	24
2.4.3. Ekonomik Sürdürülebilirlik ve Spor	
2.5. Etkinlik Yönetimi	28
2.5.1. Etkinlik Kavramı	28
2.5.2. Sporda Etkinlik Yönetimi	32
2.5.3. Etkinliklerinin Ekonomik-Sosyal-Çevresel Etkileri	33
2.5.4. Etkinlik Yönetimi ve Sürdürülebilirlik İlişkisi	34
2.6. Spor Etkinliklerinde Sürdürülebilirlik.....	35

2.7. ISO 20121:2012 Etkinlik Sürdürülebilirliği Yönetim Sistemi Standardı	37
2.7.1. Uluslararası Standartlar Teşkilatı-ISO (International Organization For Standardization).....	37
2.7.2. ISO 2012: 2012 Etkinlik Sürdürülebilirliği Yönetim Sistemi Standardının Gelişimi	38
2.7.3. ISO 20121:2012 Etkinlik Sürdürülebilirliği Yönetim Sistemi –Şartlar ve Kılavuzluk- Standart Maddeleri	39
2.8. ISO 20121 Sürdürülebilir Etkinlik Yönetim Standardı İle Etkileşimde Olan Diğer Standartlar	42
2.8.1. Bs 8901:2009 Etkinlikler İçin Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi Spesifikasyonu.....	42
2.8.2. Küresel Raporlama Girişimi (GRI)	43
2.8.3. ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi	45
2.8.3.1. Kalite Yönetim Prensipleri	46
2.8.3.1. 2.8.1.2. ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Standardı.....	47
2.8.4. ISO 26000 Sosyal Sorumluluk Rehberi Standardı	52
2.8.4.1. ISO 26000 Sosyal Sorumluluk Rehberi Standardının İçeriği	53
2.8.4.2. ISO 26000 Sosyal Sorumluluk Rehberi Standardının Avantajları	54
2.8.4.3. ISO 26000 Sosyal Sorumluluk Rehberi Standardının Dezavantajları	55
2.8.5. Sosyal Sorumluluk Standardı Sa8000	55
2.8.6. ISO 31000: 2018 Risk Yönetimi Standardı	58
2.8.7. ISO 14001: 2015 Çevre Yönetim Sistemi.....	61
2.8.8. ISO 45001: 2018 İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG)Yönetim Sistemi.....	63
2.8.9. ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi (ENYS)	66
2.8.10. ISO 22000:2018 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi (GGYS)	68
2.9. Kocaeli Büyükşehir Belediye Kağıtspor Kulübü	71
2.9.1. Genel Bilgiler	71
2.9.2. Kulübün Maskotu: Kızıl Panda.....	73
2.9.3. Sporcu, Beceri, Koordinasyon Eğitim Merkezi (SBKM)	73
2.10. Alanla İlgili Araştırmalar	76
2.10.1. Yurtiçi Araştırmalar	76
2.10.2.Yurtdışı Araştırmalar	78

BÖLÜM 3**MATERYAL VE YÖNTEM..... 83**

3.1. Araştırmanın Modeli	83
3.2. Karma Yöntem Desenleri	85
3.3. Araştırmanın Deseni : Sıralı Araştırmacı Tasarım.....	86
3.4. Nitel Yöntem Aşamaları	88
3.4.1.Nitel Yöntem Aşamasında Kullanılan Desen:	
Fenomenolojik Desen	88
3.4.2.Nitel Yöntem Aşamasında Seçilen Örneklem Yöntemi	89
3.4.3.Nitel Yöntem Aşamasında Çalışma Grubu	90
3.4.4.Görüşme Sorularının Yazılması ve Yarı Yapılandırılmış	
Görüşme Formu.....	91
3.4.5. Nitel Araştırma Süreci ve Nitel Verilerin Toplanması.....	92
3.4.6. Araştırmacın Rolü	94
3.4.7. Nitel Yöntem Geçerliği.....	94
3.4.8. Nitel Yöntem Güvenirliği.....	95
3.4.9.Nitel Yöntem Veri Analizi	96
3.5. Araştırmanın Nicel Aşamaları.....	96
3.5.1.Nicel Araştırma Modeli	97
3.5.2. Nicel Araştırmanın Evren ve Örneklemi	97
3.5.3.Nicel Araştırma Veri Toplama Araçları.....	103
3.5.4.Verilerin Toplanması.....	104
3.5.5. Nicel Araştırma Veri Analizi.....	104

BÖLÜM 4**ARAŞTIRMA BULGULARI 107**

4.1. Araştırmaya İlişkin Nitel Bulgular	107
4.1.1. “Kapsam” Temasına Ait Kategori ve Kodlar	108
4.1.2. “Kavramlar ve Tanımlar” Temasına Ait Kategori ve Kodlar.....	111
4.1.3. “Destek” Temasına Ait Kategori ve Kodlar	115
4.1.4. “Performans Değerlendirme” Temasına Ait Kategori	
ve Kodlar	119
4.1.5. “Liderlik” Temasına Ait Kategori ve Kodlar	124
4.1.6. Tema Kategorilerinde Oluşan Görüş Yoğunluklarına Ait	
Grafiksel Gösterimler.....	131

4.2. Araştırmaya İlişkin Nicel Bulgular	133
4.2.1. Ölçek Toplam Puanına Ait Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değeri	133
4.2.2. Ölçek Alt Boyutlarına Ait Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	134
BÖLÜM 5	
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	147
5.1. Tartışma.....	147
5.1.1. Nitel Bulguların Tartışılması.....	147
5.1.2. Nicel Bulguların Tartışılması	150
5.2. Sonuç.....	154
5.3. Öneriler	157
KAYNAKLAR.....	159
SÜRDÜRÜLEBİLİR ETKİNLİK YÖNETİMİ -EL KİTABI.....	171

KISALTMALAR

ANOVA	: Varyans Analizi- ANAlysis of VAriance
BKH	: Binyıl Kalkınma Hedefleri- Millennium Development Goals
BM	: Birleşmiş Milletler
BMIÇK	: Birleşmiş Milletler İnsan Çevresi Konferansı
BS	: İngiliz Standartları- British standarts
EN	: Avrupa Standartları-Europeane Norm
EnYS	: Enerji Yönetim Sistemi
GGYS	: Gıda Güvenliği Yönetim sistemi
GRI	: Küresel Raporlama Girişimi-Global Report Initiative
GSMH	: Gayri Safi
GSMH	: Gayrisafi Milli Hasıla
GZFT	: Güçlü-Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler (SWOT)
HACCP	: Tehlike Analizleri ve Kritik Kontrol Noktalar-Hazard Analysis and Critical Control Points
İGE	: İnsani Gelişme Endeksi
IOC	: Uluslararası Olimpiyat Komitesi-International Olympic Committee
İSG	: İş Sağlığı ve Güvenliği
ISO	: Uluslararası Standartlar Teşkilatı- International Organization for Standardization
IUCN	: International Union for Conservation of Nature and Natural Resources-Dünya Doğa ve Doğal Kaynakları Koruma Birliği
KBB	: Kocaeli Büyükşehir Belediye
KYS	: Kalite Yönetim Sistemi
NASA	: Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi-National Aeronautics and Space Administration
OECD	: Organisation for Economic Co-operation and Development-Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
OHSAS	: İş Sağlığı ve Güvenliği Değerlendirme Serisi- Occupational Health and Safety Assesment Series
PUKÖ	: Planla-Uygula-Kontrol Et- Önlem Al

Kısaltmalar

SA	: Sosyal sorumluluk- Social Accountabilitiy
SEFÖ	: Sürdürülebilir Etkinlik Farkındalık Ölçeği
SEYS	: Sürdürülebilir Etkinlik Yönetim Sistemi
SKH	: Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
TSE	: Türk Standartlar Enstitüsü
UEFA	: Avrupa Futbol Federasyonları Birliği- Union of European Football Associations
UN	: Birleşmiş Milletler-United Nations
UNCBD	: UN Convention of Biodiversity-Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi
UNCED	: United Nations Conference on Environment and Development- Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı
UNDP	: United Nations Development Programme-Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
UNEP	: United Nations Environment Programme- BM Çevre Programı
UNESCO	: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNFCCC	: United Nations Framework Convention on Climate Change- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi
UNOSDP	: United Nations Office on Sport for Development and Peace- Birleşmiş Milletler Kalkınma ve Barış Spor Ofisi
vd.	: ve diğerleri
WCED	: World Commission On Environment And Development – Dünya Kalkınma ve Çevre Komisyonu
WCS	: World Conservation Strategy- Dünya Koruma Stratejisi
WHO	: World Health Organization- Dünya Sağlık Örgütü
WWF	: The World Wildlife Fund- Dünya Doğayı Koruma Vakfı

İl ve il merkezi dışındaki yerleşim birimlerinde de sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir etkinlik ile ilgili yerel yönetimler ve diğer paydaşlar ile daha görünür çalışmalar yapılabilir.

Bu çalışmanın hem nitel hem de nicel araştırma bölümleri sadece milli sporculara uygulanabilir.

Yine çalışma ulusal ve uluslararası etkinliklere katılan diğer sporcu, antrenör ve diğer katılımcı bireylerden oluşan farklı örneklemelere uygulanabilir.

KAYNAKLAR

- Adams, W. M. (2006). The future of sustainability: Re-thinking environment and development in the twenty-first century. Report of the IUCN Renowned Thinkers Meeting, 29–31.
- Adatepe, E. & Kolayış, H. (2022). Sürdürülebilir etkinlik farkındalık ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17 (1) , 13-28. doi: 10.33459/cbubesbd.1070114
- Adatepe, E. & Solakumur, A. (2022). ISO 20121 sürdürülebilir etkinlik yönetim sistemi perspektifinden sporda organizasyonel sürdürülebilirlik. Ersoy, A.Y. ve Saygılı, M (Ed.), *Sürdürülebilirlik Güncel Araştırmalar* (s.313-336). Ankara: Gazi Kitabevi
- Akgül, U. (2010). Sürdürülebilir kalkınma: Uygulamalı antropolojinin eylem alanı. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Antropoloji Dergisi*, 2010: 24; 133- 164.
- Akşar, T. (2013). Olimpiyat düzenlemek akıl karı mı? Ülkeler neden olimpiyat düzenlerler? *Futbol Ekonomisi* (1 Eylül 2013). Retrieved from <http://www.futbolekonomi.com/index.php/videolar/2730-olimpiyat-duzenlemek-akl-kar-m-uelkeler-neden-olimpiyat-duzenlerler.html>
- Allen, J., O'toole, W., Harris, R. ve McDonnell, I. (2002). *Festival and special event management*. 2nd press, John Wiley Sons Inc, Singapur.
- Alshuwaikhat, H. M., Abubakar, I., 2007. towards a sustainable urban environmental management approach (SUEMA): Incorporating environmental management with strategic environmental assessment (SEA), *Journal of Environmental Planning and Management*, 50(2): 257-270.
- Arcodia, C. & Barker, T. (2003). *The employability prospects of graduates in event management: Using data from job advertisements*. (Master's thesis). University of Queensland. Australia.
- Argan, M. (2002). *Eğlence Pazarlaması*. Detay Yayıncılık, Ankara.
- Argan, M. (2004). Spor ve turizm pazarlamasının kesişim noktası olarak spor turizmine kuramsal bir bakış. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, Sayı 15, No:2, ss. 164, 457.
- Aull Davies, C. (1999). *Reflexive ethnography a guide to researching selves and others*. London, New York: Routledge.
- Ayas, A. S. & Aydın, U. C. (2016). Sporda kurumsal sürdürülebilirlik ve ERP sistemi (Fenerbahçe Spor Kulübü örneği) . *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14 (2) , 153-162. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000292
- Aydemir, M. (2007). *İşletmelerin iş görenlere karşı sosyal sorumlulukları ve SA8000 standardı, kurumsal sosyal sorumluluk*. 4. Baskı, İstanbul, İgiad Yayınları.
- Aydınoglu, Y. (2019). *Turizm işletmelerinde hizmet mekânlarının kalitesinin yürürlükteki yasal çerçeve açısından değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Baade, R. A. & Matheson, V. A. (2016). Going for the gold: The economics of the olympics. *Journal of Economic Perspectives*, 30(2). <http://dx.doi.org/10.1257/jep.30.2.201>

- Badea, L.; Șerban-Oprescu, G.L.; Dedu, S.; Piroșcă, G.I. (2020). The impact of education for sustainable development on Romanian economics and business students' behavior. *Sustainability* **2020**, *12*, 8169. <https://doi.org/10.3390/su12198169>
- Balcı, A. (2005). *Sosyal bilimlerde araştırma*. (5. Baskı) Ankara: PegemA Yayıncılık
- Balcı, V. & Koçak, F. (2014). Spor ve rekreasyon alanlarının tasarımı ve kullanımında çevresel sürdürülebilirlik. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, *5* (2) , 46-58. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/omuspd/issue/20458/217867>
- Balcı, V. , Gök, Y. & Akoğlu, H. E. (2018). Türkiye'nin ulusal gençlik ve spor politikalarının, sürdürülebilirliğin sosyal boyutuyla incelenmesi. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, *3* (1), 9-22. <https://doi.org/10.25307/jssr.399823>.
- Bakos, A. (2014). *Environmental sustainability of sporting events in local communities: Assessing the ecological footprint of the 2013 International Children's Games*. (Master's thesis). University of Windsor, Ontario, Kanada.
- Bardocz-Bencsik, M. & Doczi, T. (2019). Mapping sport for development and peace as Bourdieu's field physical culture and sport. *Studies and Research*, *2019*, *81*, 1-12 <https://doi.org/10.2478/pcssr-2019-0001>
- Baş, T. & Akturan, U. (2017). *Fenomenoloji. İçinde sosyal bilimlerde bilgisayar destekli nitel araştırma yöntemleri*, T. Baş ve U. Akturan (Ed.), 3. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Bayram, N.(2015). *Sosyal bilimlerde SPSS ile veri analizi*, 5.Baskı, Bursa: Ezgi Kitabevi
- Bektaş, H. (2003). Türkiye'de ISO 14001 uygulanması açısından sektörün değerlendirilmesi, *Çevre ve Mühendis Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Çevre Mühendisleri Odası Yayın Organı*, *25*, 39-41.
- Bergen, T. (2020). Tackling sustainability in sporting events. Retrieved from <https://inhabitat.com/tackling-sustainability-in-sporting-events/>
- Beutler, I. (2008). Sport serving development and peace: Achieving the goals of the United Nations through sport. *Sport in Society*, *11*(4), 359-369.
- Bilgili, M. Y. (2017). Ekonomik, ekolojik ve sosyal boyutlarıyla sürdürülebilir kalkınma. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Vol.10, pp.559-569
- BMİÇK (1972). United Nations Conference on the Human Environment: Report of the 2nd Committee. Retrieved from <https://digitallibrary.un.org/record/761867>
- BMUV (2016). Sport Events – Catalysts for Sustainable Development. Position paper Sustainable Sport Events. Retrieved from <https://www.bmu.de/en/download/sustainable-sport-events>
- Bowdin, G.A.J., Allen, J., O'Toole, W., Harris, R., McDonnell, I. (2012). *Events management*. 3rd edition. Routledge. London.
- Bogdan, R.C. & Biklen, S.K. (1992). *Qualitative research for education: An introduction to theory and methods*. Boston: Allyn and Bacon.
- Bokhari, A. (2017). Universities' social responsibility (USR) and sustainable development: A conceptual framework. *SSRG International Journal of Economics and Management Studies*, Vol. 4, No. 12, 2017, p. 13. <https://doi.org/10.14445/23939125/IJEMS-V4I12P102>
- Bormane, S., Šķiltere, D., & Batraga, A. (2017). Sustainability – economic, environmental and public issues. Marketing Possibilities. *Regional Formation and Development Studies*, *23*(3), 21-35. <https://doi.org/10.15181/rfds.v23i3.1582>
- Bowdin, G., O'Toole, W., Allen, J., Harris, R., McDonnell, I. (2006). *Events management*. Routledge, London, UK. 2nd Edition.
- Bozkurt, Ö. & Göral, M. (2013). Modern liderlik tarzlarının yenilik stratejilerine etkisini belirlemeye yönelik bir çalışma. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *14*(4), 1-14.
- Brady, Kristjan O. (2005). *The sustainability effect: Rethinking corporate reputation in the 21st century*. New York, Palgrave Macmillan.

- BSI (2007). British Standards launches new standard for managing a more sustainable event. Press Release.12 November 2007. <https://www.bsigroup.com/en-GB/about-bsi/media-centre/press-releases/2007/11/BSI-British-Standards-launches-new-standard-for-managing-a-more-sustainable-event/>
- BSI (2009). Positive Impact Case Study, Understanding BS 8901, Educational Workshop. Retrieved from https://organisethis.co.uk/assets/uploads/page_content/image/13837B65-90F1-16EF-E2AA14FB7CC75257.pdf.
- Bull, R. (2012). LOCOG launches new global sustainability standard. Event. <https://www.campaignlive.com/article/locog-launches-new-global-sustainability-standard/1137328>. Retrieved from 3 Aralık 2021.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç, Çakmak, E., Akgün, Ö., E., Karadeniz, Ş., Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*.11. Baskı. Pegem Akademi, Ankara.
- Campelli, M. (2019). Manure powers Helsinki International Horse Show. The Sustainability Report .The Inside Track On Sport Sustainability. <https://sustainabilityreport.com/2019/10/28/manure-powers-helsinki-international-horse-show/>
- Campillo-Sánchez, J., Segarra-Vicens, E., Morales-Baños, V., Díaz-Suárez, A. (2021). Sport and Sustainable Development Goals in Spain. *Sustainability* 2021, 13, 3505. <https://doi.org/10.3390/su13063505>
- Caniato, F., Caridi, M., Crippa, L., ve Moretto, A. (2012). environmental sustainability in fashion supply chains: An exploratory case based research, *International journal Of Production Economics*, 135(2) , 659-670.
- Castka, P.& Balzarova, M. A. (2008). ISO 26000 and supply chains-On the diffusion of the social responsibility standard. *International Journal of Production Economics* 111(2):274-286
- Chappelet, J-L. (2008). Olympic Environmental concerns as a legacy of the winter games. *The International Journal of the History of Sport*, 25(14), 1884-1902. <https://doi.org/10.1080/09523360802438991>
- Chernushenko, D. (1994). *Greening our games: running sports events and facilities that won't cost the earth*. Ottawa: Centurion Publishing & Marketing
- Chernushenko, D., Van der Kamp, A., Stubb, D. (2001). *Sustainable sport management: running and environmentally socially and economically responsible organization*. Green & Gold Inc., Ontario, Canada.
- Creswell, J. W. (2003). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage
- Creswell, J. W. & Plano-Clark, V. L. (2015). *Karma yöntem araştırmalarının tasarımı ve yürütülmesi*. Y. Dede ve S. B. Demir (Çev. Edt.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Creswell, J.W. (2012). *Research design: Qualitative, quantitative and mixed methods approach*. California: Sage Publication.
- Creswell, J.W. (2017). *Karma yöntem araştırmalarına giriş*. (M. Sözbilir, çev. ed.). Ankara: Pegem Akademi.
- Çaha, Ö. (1999). Spora Yaslanarak Bir Nefes Almak. *Düşünen Siyaset*, Yıl 1, Sayı 2, Mart, Ankara.
- Çankaya, Y. S. & Sezen, B. (2015). Ekolojik yenilik ile sürdürülebilirlik performansı arasındaki ilişkide çevresel belirsizliğin moderatör etkisi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 11(24), s: 111-134.
- Çetin, A. (2019). Mega spor etkinliklerinde spor mirası konseptinin gerekliliği. *Journal of Health and Sport Sciences*, 2 (2) , 66-73. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jhss/issue/50709/660413>
- De Muth, J. (2006). *Basic statistics and pharmaceutical statistical applications*. Second Edition. CRC Press.2nd edition.
- DeMarrais, K. (2004). Qualitative interview studies: Learning through experience. In K. deMarrais, & S. D. Lapan, *Foundations for research* (pp. 51-68). Mahwah: Lawrence Erlbaum.

- Demirel, M. (2009). *Rekreasyonel etkinliklere katılım ve çevresel duyarlılık*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Doktora Tezi. Ankara.
- Deshpandé, R., Farley, John U. & Frederick E. Webster Jr. (1993). corporate culture, customer orientation and innovativeness in Japanese firms: A quadrad analysis. *Journal of Marketing*, 57 (1): 23-37.
- Dienes, E. (2012). Perspectives of the United Nations on sport as a tool for promoting peace. In K. Gilbert & W. Bennett (Eds.), *Sport, Peace & Development* (pp. 39–51). Champaign, IL: Common Ground Publishing LLC.
- Dietrich, S. R. (2009). Going Green! Part 2: Sustainability in Athletic Training and Therapy. *International Journal of Athletic Therapy and Training*. Sep2009, Vol. 14 Issue 5, p40-43. 4p. <https://doi.org/10.1123/att.14.5.44>
- Dresner, S. (2002) *The principles of sustainability*. Earthscan Publications, London.
- Duarte, S. & Cruz-Machado, V. (2013). Modelling lean and green: a review from business models, *International Journal of Lean Six Sigma*, 4 (3), <https://doi.org/10.1108/IJLSS-05-2013-0030>.
- Durmuş, A. G. (1999). *Futbol kulüplerinin stratejik yönetimi Beşiktaş örneği*, Ankara: Bağırğan Yayınevi.
- Eckerstein, A. (2002). *Evaluation of event marketing* (Master's thesis). International Management, No: 25, Göteborg University.
- Ekmekçi, Y., Dağlı, A., Ekmekçi, R. & İrmış, A. (2013). Küreselleşme ve spor endüstrisi, *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 4/ 1.
- Emrealp, S. (2005). *Yerel gündem 21 uygulamalarına yönelik kolaylaştırıcı bilgiler elkitabı*. IU-LA-EMME (UCLG-MEWA) Yayını. İkinci Baskı. İstanbul.
- Er, B. & Güzel, P. (2019). Mega spor etkinlikleri ve sürdürülebilirlik. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14 (2) , 199-221. DOI: 10.33459/cbubebd.556623
- Ergin, D. (1991). Örneklem. *M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, sayı 3 sayfa 111-124
- Ersoy, F. (2019). *"Fenomenoloji", İçinde Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri*. Saban, A. ve Ersoy, A. (Ed.), , 3. Baskı, Anı Yayıncılık: Ankara.
- Ertuğrul, İ. (2006). *Toplam kalite kontrol*, 2.Baskı, Ekin Kitabevi, Bursa.
- Frost, R. (2012). New ISO 20121 standard for sustainable events management. <https://www.iso.org/news/2012/06/Ref1598.html>.
- Foulke Jr, E. G. (2019). What you need to know about ISO 45001. *Risk Management*, 66(5): 12-13.
- Fuss, F.K., Subic, A. & Mehta, R. (2010). Increased importance of sustainability development when awarding sporting events, *Sports Technology*, 3:2, 65-65, <https://doi.org/10.1080/19346182.2010.545630>
- Getz, D. (2000). Developing a research agenda for the event management field. *Events beyond*, 10-21.
- Getz, D. (2007). *Event studies: Theory, research and policy for planned events*, Elsevier Butterworth- Heinemann, Oxford.
- Getz, D. (2008). Event tourism: Definition, evolution, and research. *Tourism Management*, 29 (3): 403–428. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2007.07.017>
- Getz, D. (2012). *Event studies: theory, research and policy for planned events*, 2nd Edition, Routledge, London.
- Gibson, H., Kaplanidou, K., & Kang, S.J. (2012). Small-scale event sport tourism: A case study in sustainable tourism. *Sport Management Review*, 15, p. 160-170.
- Göçer, A. (2016). Yaşam boyu öğrenmenin önemli bir aşaması: Yetişkin okuryazarlığı ve yararları (Kayseri örneği-Türkiye). *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 41(183), ss.205.

- Goodland, R. (2002). Sustainability: Human, Social, Economic and Environmental, Ted Munn (Ed.), Encyclopedia of Global Environmental Change, içinde (1-3), John Wiley&Sons Ltd.
- Greene, J. C., Caracelli, V. J., & Graham, W. F. (1989). Toward a conceptual framework for mixed-method evaluation designs. *Educational evaluation and policy analysis*, 11(3), 255-274. <https://doi.org/10.3102%2F01623737011003255>
- GRI (2013). Global Reporting Initiative Guideline G4 Sürdürülebilirlik Raporlaması Kılavuzu "Raporlama İlkeleri ve Bildirimler" <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/Turkish-G4-Part-One.pdf>
- Grootaert, C. & Van Bastelaer, T., editors,(2002). The Role of social capital in development: An empirical assessment. Cambridge University Press.
- Güldoğan, M. (2018). *Mega etkinlikler için yönetim ve örgüt modeli önerisi: Eskişehir 2013 Türk dünyası kültür başkentliği etkinliği alan araştırması*. Doktora Tezi. Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kütahya.
- Gürbüz, S. & Şahin, F. (2014). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. 4. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Gürgeç, Nedim E. (2018). SA 8000 ve ISO 26000 İş etiği standartlarının Türkiye'de uygulanabilirliği. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Güzel, P. & Ark. (2009). Sürdürülebilir kalkınmanın çevre boyutunda Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) uygulamaları ve olimpiyat organizasyonları kapsamında incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2009:20(2); 59-69.
- Hahn, R. (2013). ISO 26000 and the standardization of strategic management. *Processes for Sustainability and Corporate Social Responsibility*,442–455. <https://doi.org/10.1002/bse.1751>
- Hall, J. K., Daneke, G. A. & Lenox, M. J. (2010). Sustainable development and entrepreneurship: Past contributions and future directions. *Journal of Business Venturing*, 25(5), 439-448. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2010.01.002>
- Harris, J. M. (2000). Basic Principles of Sustainable Development, *Global Development and Environment Institute Working Paper 00-04*, Tufts University, USA.
- Hart, S.L. (2005) *Capitalism at the Crossroads*. Johnson Graduate School of Management, Cornell University. Wharton School Publishing.
- Hiscox, Michael J. , Schwartz, C. & Toffel, Michael W. (2008). Evaluating the Impact of SA 8000 Certification. Harvard Business School Technology & Operations Mgt. Unit Research Paper No. 08-097, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=1135676> veya <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1135676>
- Holstein, A. J. & Gubrium, F. J. (2004). The active interview. *Qualitative Research Theory, Method and Practice* (ed. David Silverman). Los Angeles, London, New Delhi: Sage Publications. <http://dx.doi.org/10.4135/9781412973588.n3>
- Horst, P. & Messari-Becker, L. (2021) Kommunale sporthallen in Deutschland – Bestandssituation und perspektiven. *Bauphysik* 43, H. 1, S. 12–17. <https://doi.org/10.1002/bapi.202000025>
- Hugaerts, I., Scheerder, J., Helsen, K., Corthouts, J., Thibaut, E. & Könecke, T. (2021). Sustainability in participatory sports events: The development of a research instrument and empirical insights. *Sustainability* 2021, 13, 6034. <https://doi.org/10.3390/su13116034>
- Irak, M., Çapan, D. ve Soylu, C. (2015). Üstbilişsel süreçlerde yaşa bağlı değişiklikler. *Türk Psikoloji Dergisi*, 30(75), 64-75.
- IOC (2008). *IOC Spor, çevre ve sürdürülebilir gelişim rehberi*. Front Cover. Uluslararası Olimpiyat Komitesi.
- IOC (2012). Sustainability through Sport: Implementing the Olympic Movement's Agenda 21. https://stillmed.olympic.org/Documents/Commissions_PDFfiles/SportAndEnvironment/Sustainability_Through_Sport.pdf
- IOC (2018). Sustainability Essentials v7. A series of practical guides for the Olympic Movement. <https://olympics.com/ioc/sustainability/essentials>

- IOC (2021) All you need to know about Tokyo 2020 sustainability. <https://olympics.com/ioc/news/all-you-need-to-know-about-tokyo-2020-sustainability>.
- ISO (2011). Practical overview of the linkages between ISO 26000:2010, Guidance on social responsibility, and OECD Guidelines for Multinational Enterprises. <https://www.iso.org/files/live/sites/isoorg/files/store/en/PUB100418.pdf>
- ISO (2012). Sustainable events with ISO 20121 pdf. ISO Central Secretariat. <https://www.iso.org/files/live/sites/isoorg/files/store/en/PUB100302.pdf>
- ISO (2020). Discovering ISO 26000 - Guidance on social responsibility. <https://www.iso.org/files/live/sites/isoorg/files/store/en/PUB100258.pdf>
- ISO 26000 (2010). International Standard ISO 26000-Guidance on social responsibility. First edition. https://documentation.lastradainternational.org/lisdocs/3078-ISO%2026000_2010.pdf
- ISO 31000 (2018). Risk management — Principles and guidelines. <https://governance.ie/uploads/files/Internal%20Control/ISO310002018.pdf>
- IUCN, UNEP & WWF (1991). Caring for the Earth: A Strategy for Sustainable Living, David A. Munro & Martin W. Holdgate Eds., Switzerland, Earthscan. Retrieved from <https://portals.iucn.org/library/efiles/documents/cfe-003.pdf>
- İşcan, S. (2019). *Metro İstanbul enerji yönetim sisteminin oluşturulması, modellenmesi ve değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans tezi). Yalova Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yalova.
- Jago, Leo K. & Shaw, Richard N. (1998). Special events: a conceptual and definitional framework. *Festival Management ve Event Tourism*, 5(1), <https://doi.org/10.3727/106527098792186775>
- Jasper, M. A. (1994). Issues in phenomenology for researchers of nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 309-314. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.1994.tb01085.x>
- Jitpakdee, R. & Thapa, G.B. (2012). Sustainability analysis of ecotourism on Yao Noi Island, Thailand. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 17 (3), ss.301-325. <https://doi.org/10.1080/10941665.2011.628328>
- Johnson, R. B. & Onwuegbuzie, A. J. (2004). Mixed methods research: A research paradigm whose time has come. *Educational Researcher*, 33(7), 14-26. doi:10.3102/0013189X033007014
- Johnson, R. B., Onwuegbuzie, A. J., & Turner, L. A. (2007). Toward a definition of mixed methods research. *Journal of mixed methods research*, 1(2), 112-133. doi: 10.1177/1558689806298224
- Karaman, A. (2018). Ürün bilinirliği ve tercihini belirlemede ürün uzmanlarının rolü: Nitel bir araştırma. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 10(2), ss.651. <https://doi.org/10.20491/isarder.2018.449>
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. 24. Baskı. Nobel Yayınevi, 396 s, Ankara
- Kates, Robert W., Parris, Thomas M. & Leiserowitz, Anthony A. (2005). What is Sustainable Development? Goals, Indicators, Values and Practice. *Environment: Science and Policy for Sustainable Development*, Vol. 47, No. 3, s. 11. <https://doi.org/10.1080/00139157.2005.10524444>
- KBB Kağıtspor (2022a). <http://www.kbbkspor.com/kurumsal/kulubumuz-hakkinda>
- KBB Kağıtspor (2022b). <http://www.kbbkspor.com/kurumsal/sporcu-beceri-koordinasyon-egitim-merkezi-sbkm>
- Kim, H. & Grix, J. (2021). Implementing a sustainability legacy strategy: A case study of PyeongChang 2018 Winter Olympic Games. *Sustainability* 13, no. 9: 5141. <https://doi.org/10.3390/su13095141>
- Kim, H. (2020). Sustainability of the PyeongChang 2018 WinterOlympics. Doctoral thesis (PhD), Manchester Metropolitan University. <https://e-space.mmu.ac.uk/626132/>
- Kızılboğa, R. (2014). Risk yönetimi ve ülke uygulamalarında yönetim modelleri. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi (AKAD)*, 4 (7) .
- Koçak, F. (2013). *Sporda sürdürülebilirliğin değerlendirilmesi*. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Kohli, Ajay K. & Jaworski, Bernard J. (1990). Market orientation: the construct, research propositions and managerial implications. *Journal of Marketing*, 54: 1-18. <https://doi.org/10.1177%2F002224299005400201>
- Korul, V. (2003). Havaalanı Çevre Yönetim Sistemi, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (1), s: 99-120.
- Kozatek, A., Uzhvenko, K., Duchnova, L., Radchenko, L., Krol, I., Ulan, A., D'omina, A., Borysova, O., Denysova, L., Shi, S. (2020). Sustainable development and olympic movement. *Journal of Physical Education and Sport* * (JPES), Vol 20 (Supplement issue 1), Art 57 pp 403 – 407. doi:10.7752/jpes.2020.s1057
- Kömürcü, S. , Sarıbaş, Ö. & Güler, M. E. (2017). Yavaş şehirlerde yaşayan Z kuşağının çevre ve sürdürülebilir kalkınma algıları: Seferihisar Örneği. *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, 1 (2) , 107-119. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tdtad/issue/30336/327419>
- KTH Royal Institute of Technology, (2018). Economic sustainability, <https://www.kth.se/en/om/miljohallbar-utveckling/utbildning-miljo-hallbar-utveckling/verktygslada/sustainable-development/ekonomiskhallbarhet.1431976>,
- Kudinova, Y.V., Loginova, O.A., Zhukova, O.V. (2021). Relationship Between Economy and Sports in Society. In: Ashmarina, S.L., Horák, J., Vrbka, J., Šuleř, P. (eds) *Economic Systems in the New Era: Stable Systems in an Unstable World*. IES 2020. *Lecture Notes in Networks and Systems*, vol 160. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-60929-0_23
- Küçüksüleymanoğlu, R. (2007). İlköğretim örgütlerinde stratejik planlama süreci: bir örnek olay incelemesi. *Eğitimde Politika Analizleri ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 6-33.
- Küp, H. F. (2011). *Stratejik planlama süreci ve küçük ve orta ölçekli işletmelerde yaşanan sorunların stratejik planlama ile çözülmesi*. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul. <http://hdl.handle.net/11527/5762>
- Landis, J. R. & Koch, G. G. (1977). The measurement of observer agreement for categorical data. *Biometrics*, 33(1), 159–174. <https://doi.org/10.2307/2529310>.
- Lathrop, K. & Centner, T.(1998). Eco-Labeling and ISO 14000: An Analysis of US Regulatory Systems and Issues Concerning Adoption of Type II Standards. *Environmental Management* 22, 163–172. <https://doi.org/10.1007/s002679900093>
- Leipziger, D. (2009), *SA8000 the First decade: Implementation, influence and impact*, Greenleaf Publishing, Sheffield.
- Littig, B. & Griebler, E. (2005). Social sustainability: A catchword between political pragmatism and social theory, *International Journal for Sustainable Development*, 8(1/2), 65-79.
- Liu, J-Y, Fujimori, S., Takahashi, K., Hasegawa, T., Wu, W., Geng, Y., Takakura, J. & Masui, T. (2021). The importance of socioeconomic conditions in mitigating climate change impacts and achieving Sustainable Development Goals. *Environmental Research Letters*, Volume 16, Number 1
- Levermore, R. (2008). Sport: a new engine of development?. *Progress in Development Studies* 8, 2 (2008) pp. 183–90. <https://doi.org/10.1177%2F146499340700800204>
- Mallen, C. & Adams, J.L. (2008). *Sport recreation and sport tourism event management theoretical and practical dimensions*. Butterworth and Heinemann.
- Manzenreiter, W. & Horne J. (2005). Hosting Major International Sports Events: Comparing Asia and Europe // *IIAS Newsletter*. – N 39
- Marshall, C. & Rossman, G.B. (1999). *Designing qualitative research*. 3rd edition. Thousand Oaks: Sage
- Maudlin, L. (2010). Event organizers getting ready for the sustainable event standard. *Tourism Review Online Magazine*. 8 / 2010
- McKenzie, S. (2004). Social Sustainability: Towards Some Definitions, *Hawke Research Institute, Working Paper Series*, 27, 1-31.

- Meadows, D. H., Dennis, L. M., Randers, J., & Behrens III, W. W. (1972). Limits to Growth; A Report for the Club of Rome's Project on the Predicament of Mankind. New York: Universe Books. <http://www.donellameadows.org/wp-content/userfiles/Limits-to-Growth-digital-scan-version.pdf>
- Mertens, D. M. (2019) *Eğitim ve psikolojide araştırma ve değerlendirme*. (Seçer, İ. & Ulaş, S., Çev. Ed.) Anı Yayıncılık.
- Moldan, B., Janousková, S. & Hak, T. (2012). How to understand and measure environmental sustainability: Indicators and targets, *Ecological Indicators*, Vol:17, 4-13. <https://doi.org/10.1016/j.ecolind.2011.04.033>
- Morelli, J. (2011). Environmental Sustainability: A Definition for Environmental Professionals, *Journal of Environmental Sustainability*, Vol: 1(1), Article 2, 1-10. doi: 10.14448/jes.01.0002
- Mueckenberger U, J. S. (2010). Transnational norm-building networks and the legitimacy of corporate social responsibility standards. *Journal of Business Ethics*, 223–239. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10551-010-0506-1>
- Munoz-Torres, M. Jesus., Fernandez-Izquierdo, M. Angeles., Rosariobalaguer-Franch, M. (2004). The social responsibility performance of ethical and solidarity funds: An approach to the case of Spain. *Business Ethics: A European Review*, Vol. 13, 2004, 200-218.
- Narver, John C. & Slater, Stanley F. (1990). The effect of a market orientation on business profitability. *Journal of Marketing*, 58 (3): 20-38. <https://doi.org/10.1177/002224299005400403>
- Nemli, E. (2001). Çevreye duyarlı yönetim anlayışı. *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, No: 23-24, <http://www.sbf.istanbul.edu.tr/dergi/sayi23-24/17.htm>
- Nemli, E. (2004). *Sürdürülebilir kalkınma: Şirketlerin çevresel ve sosyal yaklaşımları*, İstanbul, Filiz Kitabevi.
- Nielsen, M.L. (2021). *Environmental sustainability among sport clubs in Lund's municipality* (Master's thesis). Malmö University Faculty for Education and Society. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1567492/FULLTEXT02>
- Nooney, G.J., Woodrum, E. H.T., Clifford, B.W. (2003). Environmental worldwiev and behavior, cosequences of dimensionality in a survey of North Caralonians. *Environment and Behavior*. 35(6): 763-783
- Önce, S., Onay, A. & Yeşilçelebi, G. (2015). Corporate sustainability reporting and situation in Turkey. *Journal of Economics, Finance&Accounting-JEFA*. 2(2): 230-251.
- Özbalkan, E.(2003). ISO 9000:2000 Kalite Güvence Sistemi ve ISO 9000:1994 Kalite Güvence Sistemi Uygulaması, Endüstri Mühendisliği Bölümü 2002–2003 Öğretim Yılı, Bahar Yarı Yılı (Yıl İçi Projesi), İstanbul, <http://www.belgeler.com/blg/9o0/so-kalite-gvence-sistemi-ve-so-kalite-gvncesistemi-uygulamasi>
- Öztürk, M. & Öztürk, A. (2019). BMİDÇS'den Paris Anlaşması'na: Birleşmiş Milletler'in iklim değişikliğiyle mücadele çabaları. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 12(4), 527-541. <https://doi.org/10.25287/ohuibf.494667>
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (3. baskıdan çeviri) Çev. Ed. M. Bütün ve S. B. Demir). Ankara: Pegem Akademi.
- Pedro, F., Caetano, J., Christiani, K., & Raquilha, L. (2012). *Gestão de eventos*. Escolar Editora. Lisboa.
- Pektaş, N. (2013). ISO 9001 Kalite Yönetim Sisteminde Süreç Yönetiminin İncelenmesi; BTK İçin Etkin Süreç Yönetimi Model Önerisi. İdari Uzmanlık Tezi. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Ankara.
- Pelham F. (2011). *Sustainable event management: the journey to ISO 20121, in Sustainability and Sport*, eds Savery J., Gilbert K. (Champaign, IL: Common Ground;), 43–51.
- Pentifallo, C. & VanWynsberghe, R. (2012). Blame it on Rio: Isomorphism, environmental protection and sustainability in the Olympic Movement. *International Journal of Sport Policy*, 4(3), 427–446. <https://doi.org/10.1080/19406940.2012.694115>

- Pepe, K. (2017). Sporda çevresel sürdürülebilirlik. *Kesit Akademi Dergisi*. Yıl: 3, Sayı: 10, Aralık 2017, s. 161-172
- Perera, O. (2008). *How material is ISO 26000 Social Responsibility to Small and Medium - sized Enterprises (SMEs)?*. International Institute for Sustainable Development (IISD).
- Plano Clark, V. L., & Ivankova, N. V. (2016). *Mixed methods research: A guide to the field*. Sage.
- Poister, T. H. (2003). *Measuring performance in public and nonprofit organizations*, San Francisco, California: Jossey-Bass Publishers.
- Polatcan, M. ve Kılınç, A.Ç. (2018). *Fenomenoloji ve Araştırmalarda Fenomenolojik Yöntem*. (Ed. Beycioğlu, K., Özer, N. ve Kondakçı, Y.), İçinde Eğitim Yönetiminde Araştırma, 1. Baskı, Pegem Akademi: Ankara.
- Potteiger, K. (2017). Athletic trainers' attitudes and perceptions of environmental sustainability. *Journal of Athletic Training*, 52 (12): 1109–1120. <https://doi.org/10.4085/1062-6050-52.12.19>
- Prasad, V. K. & Naidu, G. M. (1994). Perspectives and preparedness regarding ISO-9000 international quality standards. *Journal of International Marketing*, 2, 2.81-98.
- Raj, R. & Musgrave, J. (2009). *Event management sustainability*. Wallingford, Oxfordshire, UK: CABI International.
- Reddy, T. & Thomson, R. (2015). Environmental, Social and Economic Sustainability: Implications for Actuarial Science, Actuaries Institute 2015 ASTIN, AFIR/ERM and IACA Colloquia, 23-27 August Sydney: Australia.
- Roberts, P., & Priest, H. (2006). Reliability and validity in research. *Nursing standard*, 20 (44), 41-46. doi: 10.7748/ns2006.07.20.44.41.c6560.
- Rofner, A. (2009). *Critical success factors of international sport events from the perspective of project management*, Yüksek Lisans Tezi, Umea University School of Business. Retrieved from <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:235168/FULLTEXT01.pdf>
- S ve D. Sport & Development (2017). A call for action following the closure of the United Nations Office on Sport for Development and Peace (UNOSDP). <https://www.sportanddev.org/en/article/news/call-action-following-closure-united-nations-office-sport-development-and-peace-unosdp>.
- SAAS (2018). Social Accountability Accreditation Services. <https://sa-intl.org/resources/sa8000-certified-organizations/>
- SAI (2020). Social Accountability 8000. Social Accountability International. <https://sa-intl.org/programs/sa8000/>.
- Sakr, D. A., Sherif, A., El-Haggar, S. M. (2010). Environmental management systems awareness: An investigation of top 50 contractors in Egypt, *Journal of Cleaner Production* 18. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2009.09.021>
- Salomone, M. (2014). Sustainability. In: Alex C. Michalos (Ed.), *Encyclopedia of Quality of Life and Well- Being Research*, New York, London: Springer Dordrecht Heidelberg, 1924-1925. <https://doi.org/10.1007/978-94-007-0753-5>
- Sanders, P. (1982), Phenomenology: A new way of viewing organizational research, *The Academy of Management Review*, 7(3): 353-360. <https://www.jstor.org/stable/257327>
- Sapporo Sustainability Declaration (2008). Reported by Secretariat of Sustainability Weeks, G8 University Summit, Hokkaido, Japan. <https://www.global.hokudai.ac.jp/wp-content/uploads/2017/05/SSD.pdf>
- Schwartz, B. & Tilling, K. (2009). ISO - lating' corporate social responsibility in the organizational context: A dissenting interpretation of ISO 26000. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 2009, 16. <https://doi.org/10.1002/csr.211>
- Schwass, T. (2020). *Canada Winter Games sustainability in Red Deer*. Yüksek lisans Tezi. Royal Roads University Victoria, British Columbia, Canada.

- Seçer, İ. (2013). *SPSS ve LISREL ile pratik veri analizi analiz raporlaştırma*. Anı Yayıncılık. 1.Baskı
- Sencer, M. & Irmak, Y. (1984). *Toplumbilimlerinde yöntem*. İstanbul: Say Yayınları.
- Sevim, M. & Gürçanlı, G. E. (2018). İşçi sağlığı ve iş güvenliği (İSG) sisteminin inşaat uygulama iş programına entegrasyonu. *Beykent Üniversitesi Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 11(2): 19-33. <https://doi.org/10.20854/bujse.447676>
- Seymour, E. J. & Ridley, A. M. (2005). Environmental assessment toward environmental management systems in Australian agriculture to achieve better environmental outcomes at the catchment scale. *Environmental Management*, 35(3), ss. 311- 329. <https://doi.org/10.1007/s00267-004-0107-9>.
- Shanklin, W.L. & Kuzma, J.R. (1992). Buying that sporting image. *Marketing Management*, Vol. 1 No. 2, pp. 58-67.
- Silvers, J.R. (2004). *Professional event coordination*, John Wiley ve Sons, Inc. New Jersey.
- Shone, A. & Bryn, P. (2004). *Successful event management: A practical handbook*, Thomson Learning, Londra.
- Smith, A. (2009). Theorising the relationship between major sport events and social sustainability, *Journal of Sport & Tourism*, 14:2-3, 109-120, DOI:10.1080/14775080902965033
- Strauss, A. & Corbin, J. (2014). *Basics of qualitative research techniques*. New York: Sage Publications.
- Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (2016). <http://www.skdturkiye.org/files/yayin/100-Madde-de-Surdurulebilirlik-Rehberi.pdf>
- Szathmári, A. (2017). *Building sustainability in sport: a clear offside or chance for a “slow” re-birth?* *Vezetéstudomány - Budapest Management Review*, 48 (11). pp. 33-40. <https://doi.org/10.14267/VEZTUD.2017.11.04>
- Şahin, M. (2009). *Spor ahlakı ve sorunları*. 2. Basım, Doğa Basım Yayın, İstanbul.
- Şahin, M. (2019). Gençlik hizmetleri ve spor il ve ilçe müdürlüklerinde görev yapan personelin sporda sürdürülebilirliğe ilişkin tutumlarının belirlenmesi: Ege Bölgesi örneği. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi, Elazığ.
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics*. Boston, Pearson.
- Tavazar, H. (2016). *Sürdürülebilir etkinlik yönetim anlayışı kapsamında özel sektör rekreasyonel faaliyetlerinin incelenmesi*. Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi, Manisa.
- Teddle, C. & Tashakkori, A. (2009). *Foundations of mixed methods research: Integrating quantitative and qualitative approaches in the social and behavioral sciences*. Sage.
- Teddle, C. & Tashakkori, A. (2020). *Karma yöntem araştırmalarının temelleri* (Çev. Ed. Dede, Y. ve Demir, S.Beşir). 2. Baskı. Anı Yayıncılık. Ankara.
- Topal, G., Çelik, O.,Eser, F., Gökçe, S. (2018). Spor tesislerin geleceği sürdürülebilir yeşil binalar olabilir mi?. *Social Sciences Studies Journal*. Vol:4 Issue:20 pp:2608-2613
- TSE (2013). TS EN ISO 50001 Standardı (İngilizce). <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:50001:ed-2:v1:en>
- TSE (2014). TS EN ISO 20121:2012 Etkinlik sürdürülebilirliği yönetim sistemleri – Şartlar ve kılavuzluk, Türk standartları Enstitüsü, Ankara.
- TSE (2015). TS EN ISO 9001: Kalite yönetim sistemleri – Şartlar, Türk Standartları Enstitüsü. Ankara
- TSE (2015).TS EN ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Tetkik Görevlisi ve Baş Tetkik Görevlisi Eğitimi (Eğitim Notu), TSE Eğitim Dairesi Başkanlığı. Ankara
- TSE (2018). TS EN ISO 22000: 2018 Gıda güvenliği yönetim sistemleri - Gıda zincirindeki tüm kuruluşlar için şartlar. TSE, Ankara.
- TSE (2018). TS EN ISO 45001:2018 İş sağlığı ve güvenliği sistemleri — Şartlar ve kullanım kılavuzu. http://kalite.kavram.edu.tr/Content/Photos/files/TS_ISO_45001.pdf
- TSE (2022). 9001-Kalite Yönetim Sistemi. <https://www.tse.org.tr/IcerikDetay?ID=87&ParentID=62>

- Tüfekçi, Ö.K. (2014). Spor pazarlamasında tüketici temelli marka değerini belirlemeye yönelik nitel bir araştırma: 9. Uluslararası Öger Antalya Maratonu (Runtalya) örneği. *International Journal of Human Sciences*, 11(2), ss.770-787.
- Tüm, K. (2014). Kurumsal sürdürülebilirlik ve muhasebeye yansımaları: sürdürülebilirlik muhasebesi. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 5(1): 58-81.
- Tüzel Bayrakçı, G. (2018). Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve Toplam Faktör Verimliliği. Toplam Faktör Verimliliği için Politika Çerçevesi Geliştirilmesine Destek Projesi, Ankara.
- Twycross, A. & Shields, L. (2005). Validity and reliability-what's it all about? Part3 issues relating to qualitative studies. *Paediatric Nursing*, 17, 36. <https://link.gale.com/apps/doc/A131232200/AONE?u=anon~ee939116&sid=googleScholar&xid=74dd8813>
- Uçar, D. & Doğru, A. (2005). Cbs Projelerinin Stratejik Planlaması ve Swot Analizinin Yeri. TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, 10. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı, Ankara.
- UEFA (2019). UEFA announces climate action for EURO 2020. <https://www.uefa.com/insideuefa/sustainability/activities/0255-0f8e700075c4-61482c5c5c8b-1000--uefa-announces-climate-action-for-euro-2020/>
- United Nations. (2003). Sport for Development and Peace: Towards achieving the Millennium Development Goals. United Nations. https://www.un.org/sport/sites/www.un.org/sport/files/documents/pdfs/Backgrounders/Milestones_Sport%20for%20Development%20and%20Peace_APRIL%202009-ENG.pdf
- UN (2015). UN Sustainable development summit. <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/summit>
- UNFCCC (2017). What is the sustainable events?. <https://unfccc.int/process-and-meetings/conferences/un-climate-change-conference-november-2017/about/sustainable-conference>
- UNDP (2019). <https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/sustainable-development-goals.html>
- UNDP (1990). Human Development Report. <http://hdr.undp.org/en/reports/global/hdr1990>
- UNEP - United Nations Environment Programme (2014). "Transforming Universities into Green and Sustainable Campuses: A Toolkit for Implementers", Greening Universities Toolkit V2.0.
- UNESCO (1993). Our Creative Diversity. World Commission on Culture and Development.
- United Nations Global Compact. (2009) Do business in ways that benefit society and protect people. <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/our-work/social>
- UNOSDP (2015). Birleşmiş Milletler Kalkınma ve Barış Spor Ofisi-2015 Annual Report
- UN-United Nations (2015). "Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development", United Nations General Assembly, Seventieth Session, Agenda Items 15 and 116.
- Uz, C. (2019). KOBİ finansmanına bütüncül bakış. Ekonomik Araştırmalar. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.
- Uzel, B. & Seçkin, C. (2000). ISO 9000-2000 Revizyonu ve Getirdiği Yenilikler, Kalder.
- Ünal, H. & Bağcı, E. (2017). Çevresel sürdürülebilirlik ve ekolojik ayak izi ışığında spor organizasyonları. *Journal of Human Sciences*, 14(3), 3006-3021. doi:10.14687/jhs.v14i3.4597
- Ünlü Kurt, S. (2018). *Yeşil etkinlik yönetimi: Planlama ve yaklaşımlar*.1. Baskı Konya: Eğitim yayınevi.
- Van der Wagen, L. (2007). *Human Resource Management for Events: Managing the event workforce* (1a edição.). Elsevier. Reino Unido. <https://doi.org/10.4324/9780080940977>
- Van Manen, M. (1990). *Researching lived experience: Human science for an action sensitive pedagogy*. State University of New York Press, Albany.
- Vasconcelos, S.C.R. & Macedo Filho F.C. (2020). Percepton of public managers on the sustainability of sports mega-events: the case of the 2014 World Cup in Brazil. *Interações, Campo Grande*, MS, v. 21, n. 2, p. 287-304, abr./jun. 2020. <http://dx.doi.org/10.20435/inter.v21i2.2103>

- Vehkamäki, S. (2005). The Concept of Sustainability in Modern Times. In: Sustainable Use of Renewable Natural Resources from Principles to Practice, Edition: Department of Forest Ecology, University of Helsinki, Publication 34, 37-58.
- Velarde-Menary, J. (2019). *Small scale sport events and sustainability: A case study in Torres Del Paine National Park, Chile*. University of the Pacific ProQuest Dissertations Publishing, 2017. 13814348.
- Von Carlowitz, H. C. (1732), Sylvicultura Oeconomica: Hausswirthliche Nachricht und Naturmäßige Anweisung zur Wilden Baum-Zucht. Leipzig: Johann Friedrich Braunsfel. Retrieved from https://ia802603.us.archive.org/35/items/bub_gb_bHJDAAAaAAJ/bub_gb_bHJDAAAaAAJ.pdf
- Washington M. & Patterson K. (2011). Hostile takeover or joint venture: Conenctions between instituional theory and sport management research, *Sport Management Review*, 14, p. 1-12.
- WCED-World Commission On Environment And Development (1987) . Report Of The World Commission On Environment And Development: Our Common Future, Annex to document A/42/427 - Development and International Co-operation: Environment. [http://www.un-documents.net/ocf-02.htm#I]
- Wemmer, F. & Koenigstorfer, K. (2016). Open innovation in nonprofit sports clubs , *International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations* 27(4):1923-1949 doi:10.1007/s11266-015-9571-5
- Wiidegren, Ö. (1998). The new environmental paradigm and personal norms. *Environment and Behavior*, 30(1): 75-100. <https://doi.org/10.1177%2F0013916598301004>
- World Health Organization. WHO (2007). Steps to health: a European framework to promote physical activity for health. https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0020/101684/E90191.pdf
- Yang, X. (2010). *Managing relationships and developing sustainability: the case of VANOC and the Vancouver 2010 national partners*. Doktora Tezi. University of British Columbia, Vancouver, Kanada. Retrieved from <https://cfss.sites.olt.ubc.ca/files/2014/04/Managing-relationships-and-developing-sustainability-the-case-of-VANOC-and-t0he-Vancouver-2010-national-partners.pdf>
- Yavuz, G. & Munusturlar Akyıldız, M. (2020). Sporda sürdürülebilirlik konusunda “ciddi olma” ve “kayıtsız kalma”: Çankırı Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü örneği. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 26-37.
- Yetim, A. A. (2000). Sporun sosyal görünümü. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi (Gazi BESBD)*, 5(1) :63 -72
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (5. baskı) Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, O. (2019). *Sürdürülebilir kalkınma kapsamında ekoturizmin Muğla ilinin ekonomik kalkınmasına etkileri*. (Doktora tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Yıldız, E. & Aydın, S. A. (2013). Olimpiyat oyunlarının sürdürülebilir kalkınma açısından değerlendirilmesi. . *Spor Bilimleri Dergisi*, 24 (4) , 269-282. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sbd/issue/16375/171336>
- Yontar, İ, G. (2008). Sürdürülebilir çevre ve ekonomi için bir araç: Türkiye’de ISO 14001 çevre yönetim sistemi standardı. *Review of Social, Economic & Business Studies*, Vol.9/10, 477-500.
- Zel, U. (2012). *Kişilik ve liderlik*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE KAĞITSPOR SÜRDÜRÜLEBİLİR ETKİNLİK YÖNETİMİ EL KİTABI

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE KAĞITSPOR SÜRDÜRÜLEBİLİR ETKİNLİK YÖNETİMİ EL KİTABI

Teşekkürler

Kocaeli Büyükşehir Belediye Kağıtspor bu şablonun oluşturulmasında aşağıdaki kurum ve kişilerin katkılarını minnetle kabul eder:

- Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hakan KOLAYIŞ'e
- Bayburt Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Öğr. Gör. Eda ADATEPE'ye

İÇİNDEKİLER

El Kitabı Hakkında.....	174
Anahtar Tanımlar.....	174
Bu El Kitabı Nasıl Kullanılır?.....	175
Başlangıç.....	176
Sürdürülebilir Spor Etkinliklerinin Pratik Özellikleri	177
Uygulama Yol Haritası	177
1. Sürdürülebilir Bir Taahhüt ve Strateji Oluşturulması, Program Kapsamı	178
2. Yönetişim.....	179
3. Yer Seçimi ve İnşaatı	181
4. Oyun Alanı, Tesisler ve Ofis Yönetimi	181
5. Sosyal Katılım, Toplum ve Tedarik Zinciri.....	181
6. Ulaşım ve Konaklama.....	181
7. Yemek Servisi, Yiyecek ve İçecek Hizmetleri.....	181
8. Pazarlama ve İletişim.....	181
9. Sporcu ve Halk Katılımı	181
10. Kalıcı Mirasın Planlanması.....	181
11. Eğitim	182
12. Dezavantajlı Gruplar.....	182
Tanımlar	182
Kaynaklar	184

olumsuz katkılar da dahil olmak üzere, raporlama kuruluşunun sürdürülebilirlik performansının dengeli ve uygun bir temsiliyi sağlar.

Sıfır Atık: İsrafin önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, **atık** oluşum sebeplerinin gözden geçirilerek **atık** oluşumunun engellenmesi veya minimize edilmesi, atığın oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanması.

KAYNAKLAR

- Sürdürülebilir Kaynak Kullanımı Örnek Olay İncelemesi – Vancouver 2010 BuySmart Programı, http://www.buysmartbc.com/_Library/Resources/case_study_vanoc_2010.pdf
- Küresel Raporlama Girişimi - Sürdürülebilirlik Raporlaması Kılavuzları Tam Sürümü ve Etkinlik Organizatörleri Sektör Eki, Versiyon 3.1 GRI G3 Sürdürülebilir Raporlama Kılavuzları (GRI-Global Reporting Initiative) 2011 <https://www.globalreporting.org/reporting/sector-guidance/event-organizers>
- ISO 20121 - A complete version of the International Standards Organization “Event sustainability management systems – requirements with guidance for use” ISO 20121:2012(E), <http://www.iso.org/iso/home/store>
- Vancouver 2010 –Olimpik ve Paralimpik Kış Oyunları (Vancouver2010) En İyi Uygulamalar ve Bazı Sürdürülebilirlik raporları.
<http://www.olympic.org/vancouver-2010-winter-olympics993>

